

6. Бусол В. А. Структура эпизоотического процесса / В. А. Бусол, Л. В. Коваленко // Ветеринарна медицина : міжвід. темат. Наук. зб. Харків: 2005. Вип. 85. Т. 1. С. 175–179.

7. Красочко П.А. Болезни сельскохозяйственных животных / П.А. Красочко. Мн.: ПЧУП «Бизнесофсет», 2005. 509 с.

УДК 619:616.95.429.1:636.7

ШМЕГЕЛЬСЬКИЙ О.В., магістрант

Науковий керівник – **СОЛОВЙОВА Л.М.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

СРОХІНА О.М., викладач вищої категорії

Технологічно-економічного коледжу БНАУ

ДІАГНОСТИЧНІ ТА ТЕРАПЕВТИЧНІ ЗАХОДИ ЗА ДЕМОДЕКОЗУ СОБАК

Клінічно демодекоз проявлявся в лускатій (легкій) і пустульозній (тяжкій) формах. На початку захворювання відмічали місцеві ураження на голові: випадіння шерсті, почервоніння шкіри, її зморшкуватість, вкривання лусочками, тріскання, на поверхні з'являлася сукровиця. З часом у шкірі формувалися горбики, заповнені гноем та кліщами. Застосування дектомаксу у комплексі з патогенетичною терапією призвело до одужання собак.

Ключові слова: демодекоз, собаки, кліщі, дектомакс, хлоргексидин, тіопротектин.

Одним із поширених паразитарних захворювань собак є демодекоз, що викликається кліщем *Demodex canis*. Кліщі демодекси дрібні, розміром від 0,16 до 0,28 мм., яйця овальної або веретеноподібної форми, вкриті ніжною, прозорою оболонкою [1].

Demodex canis має такі стадії розвитку: яйце, личинка, німфа і імаго. Зараження демодекозом собак відбувається контактним і лише статевозрілими формами кліща, які вибираються з фолікулів на поверхню шкіри і активно пересуваються по ній [2].

До демодекозу найбільш сприйнятливі цуценята у віці від 2 місяців до року. У собак, старших за 2 роки, демодекоз зустрічається рідше і перебігає, зазвичай, у легкій формі. Поодинокі випадки хвороби також відмічаються у 1–2-місячних цуценят [2, 3].

Більшість хворих демодекозом собак є чистопорідними. Найчастіше захворювання реєструють у собак короткошерстих порід: мопсів, стаффордширських тер'єрів, ротвейлерів, німецької вівчарки, пітбультер'єрів і такс [4, 5].

З метою вивчення діагностики демодекозу собак було проведено аналіз літератури та застосовано методи лабораторної мікроскопічної діагностики зішкрібів. Було обстежено 3 домашні тварини, господарі яких зверталися за допомогою у ФОП «Громадський А.П.» м. Києва зі скаргами на облісіння та висипання на шкірі собак.

Клінічно за демодекозу характерною була наявність округлих, безволосих ділянок шкіри величиною від 1 до 20 мм в діаметрі, розташованих на надбрівних дугах, лобі, носі, губах та кінцівках. В уражених ділянках шерсть випадала, шкіра була суха, вкрита дрібними лусочками сірого кольору. Свербіж був відсутній або слабовиражений.

Скальпелем відбирали вміст пустул. Отриманий матеріал поміщали на предметне скло, додавали подвійну за об'ємом кількість вазелінового масла, ретельно розмішували, накривали іншим склом та досліджували за малого збільшення мікроскопа.

З метою лікування хворим собакам було застосовано наступні препарати:

1. «Дектомакс (50 мл)» Pfizer (США). Це стерильний розчин для ін'єкцій безбарвний або жовтуватого кольору. Препарат з широким спектром дії по відношенню до паразитів. Містить 1 % дорамектину і розчинник – суміш етилолеат та кунжутна олія. Собакам застосовували у дозі 1 мл/33кг живої маси тварини, 1 раз на 7 днів. Курс лікування становив 4–6 разів у залежності від результатів мікроскопічного дослідження зішкрібів.

2. Місцево уражені ділянки обробляли розчином «Хлоргексидин» (100 мл препарату містить розчину хлоргексидину диглюконату 20 % – 0,25 мл, прозора безбарвна рідина без запаху), 1 раз на день протягом всього курсу лікування.

3. Паралельно, протягом перших 10-ти днів, давали собакам таблетки «Тіопротектин 0,1г.» – гепато- та кардіопротектор, в дозі 1 таблетка 2 рази на добу.

Препарати застосовували до повного одужання (відновлення шкірного та волосяного покриву), кожні 7 днів брали зішкріб зі шкіри та досліджували на наявність *Demodex canis*. Позитивну динаміку лікування зафіксовано на 21 день лікування. Шкірний покрив відновився на 28 день. Екземплярів кліщів не знаходили.

Висновки: 1. Діагностика демодекозу повинна обов'язково здійснюватися за допомогою лабораторних мікроскопічних досліджень.

2. Ефективність лікування препаратом «Дектомакс» за представленою схемою підтвердилася і є дієвою у лікуванні.

3. Додавання гепатопротекторів паралельно із призначеним лікуванням показало позитивну динаміку і призвело до одужання тварин.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Довідник з диференціювання збудників інвазійних хвороб тварин / Пономар С.І., Гончаренко В.П., Соловійова Л.М.; за ред. С.І. Пономаря. – К.: Аграрна освіта, 2010. – 327с.

2. Соловійова Л.М. Клінічний прояв демодекозу собак / Л.М. Соловійова // Наук. вісник ветер. медицини: Зб. наук. праць. Вип. 8 (87). – Біла Церква, 2011. С. 161–163.

3. Паразитологія та інвазійні хвороби сільськогосподарських тварин: навчальний посібник / О.М. Єрохіна. К. : Аграрна освіта, 2014. С. 283–286.

4. Diagnosis and treatment of demodicosis in dogs and cats // Ralf S. Mueller, Wayne Rosenkrantz, Emmanuel Bensignor, Joanna Karas̄ Tęcza, Tara Paterson, Michael A. Shipstone. – *Frontiers in Medical Case Reports*. February, 2020. Vol. 01. P. 1–11.

5. Rejas López J. First report of canine demodicosis by short-bodied *Demodex* Mite (Acari: Demodecidae) in Spain / Rejas López J., Díez Reyero R., Díez Baños N. // *Rev. Ibero-Latinoam. Parasitol.* 2011. Vol. 70. № 2. P. 219–224.

УДК 619:616.7:636.2

ГАСВИЧ О.В., студентка 4(Б) курсу

Науковий керівник – **КОЗІЙ В.І.**, д-р вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

Oksanastilnik@gmail.com

ФІЗІОЛОГІЧНІ ТА ЕТІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОРСЬКИХ СВИНОК

Знання фізіологічних та етіологічних особливостей морських свинок, створення необхідних умов утримання дозволить покращити якість життя тварини та менше звертатися до ветеринарного лікаря.

Мета нашої роботи - звернути увагу на фізіологію та особливості поведінки морських свинок.

Автор ділиться власним досвідом довготривалого утримання морських свинок.

Важливим фактором, який визначає фізіологічні особливості морських свинок є шлунково-кишковий тракт. При цьому слід звертати увагу на особливості росту зубів, копрофагію та догляд за залозами в ділянці крупа. Важливо бути ознайомленими з етіологічними особливостями морських свинок, щоб краще розуміти взаємовідносини тварин між собою та з людиною.

Зуби морських свинок ростуть на протязі всього їхнього життя. Через це обов'язковою складовою раціону повинно бути якісне сіно. В літній період часу дозволено давати зелену траву. Також в раціоні можуть бути присутніми соковиті корма - овочі, фрукти, зернова суміш, гранули. Незалежно від того, споживає тварина соковиті корми, зелену траву чи зернову суміш, сіно в раціоні повинно бути завжди. Молодим особинам, лактуючим,